

אויצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

זכיה בכפליים

מבצע 'מגנט האוצרות' בעיצומו. השבוע נערכה ההגרלה הראשונה בין הנרשמים אשר תלו את המגנט במקום מרכזי בביתם.

העולה בגורל היה ר' חיים זאנוויל גולדרינג מרמת בית שמש; ואכן, בסיוור שערך צוות 'אוצרות' בביתו, נמצא המגנט עומד ומכריז על נחלים של דעת השופעים במערכת 'אוצרות ברסלב', כמו כן המספר של 'מוקד הישועות' להעברת שמות לתפילה והדלקת נרות בציון רבינו הקדוש, ונוסח הפדיון המקובל מרכיבו להמתקת דינים.

צוות 'אוצרות' שמח לבשר לו על זכייתו הגדולה בכרטיס טיסה לאומן.

ההגרלה הבאה תיערך ברצות ה' ביום ההילולא של התלמיד הגדול של רבינו, מוהרנ"ת זיע"א, ביום עשרה בטבת. את 'מגנט האוצרות' עליכם לתלות במקום מרכזי ובולט בביתכם. לאחר מיקום המגנט נותר לכם רק להתקשר אלינו ולהירשם למבצע המגנטי.

שימו לב! אף אלו שנרשמו בהגרלה הראשונה, צריכים להרשם מחדש.

חייגו: 02-9950000 ולאחר בחירת השפה הקישו 7 והירשמו להגרלה. העולה בהגרלה יזכה לביקור צוות אוצרות שיטיס אותו לאומן - הדוות וישועת כל ישראל.

מה יהיה הסוף?...

מה יהיה הסוף? - שאלה נפוצה מאד בדורנו. גם אם אינה נשאלת בפה מלא, הרי שהיא ממלאת את כל חדרי הלב.

"כי ארך עלינו הגלות ומשך עלינו השעבוד מאד מאד; יום יום נאמר 'מה יהיה בסופנו', ועד מתי ועד מתי ועד מתי קץ הפלאות"... (ליקוטי תפילות, קמג).

גם במישור האישי תמה כל אחד על עצמו ושואל: מה יהיה הסוף? מתי אֶנְאָל מוההתמודדויות האינוסופיות עם היצר ואוכל לעבוד את ה' בשלווה?!

ובכן, השאלה היא טובה, אך סכנה רבה טמונה בה: סכנת הדיקת השעה! כשהשאלה נשאלת מתוך תקווה וסבלנות, היא רק מקרבת את הגאולה. אך כשהיא גורמת קוצר רוח וחלישות הדעת - אין גרוע ממנה.

שכן, כדי לשרוד בדור שלנו ולעבור את 'קץ הפלאות' בשלום, חייבים המון סבלנות. אנו עומדים לפני גאולה אינוסופית, ולכן חייבת גם הגלות, הכללית והפרטית, להיראות כאינוסופית. ורק התוחלת והתקווה האינוסופית, תצמיח לנו את הישועה, "וכל מה שיתחזק יותר לקוות לה' ולבלי לדחוק את השעה, תתקרב ישועתו יותר. כי על ידי הקיווי והביטחון בעצמו תצמח ישועתו בקרוב" (ליקוטי הלכות, ברכת השחר, ה, סה).

אנו עומדים לפני גאולה אינוסופית, ולכן חייבת גם הגלות, הכללית והפרטית, להיראות כאינוסופית. ורק התוחלת והתקווה האינוסופית, תצמיח לנו את הישועה

בוריוות גדול" (חיי מוהר"ן, תלא).

רוצה שייגמר הדבר מיד, ולדע מיד באיזה דרך ואופן יירשו אותה... כי ראה מרחוק ברוח קדשו, שאף על פי שישראל יכבשו ארץ ישראל - אבל אחר כך יגלו משם, וארץ ישראל לא יהיה בידם ותארך הגלות מאד. על כן רצה לדחוק את השעה, שה' יתברך יודיע לו תיכף הקץ האחרון, אך ירשנה לנצח. ועל כן פגם בזה, כי אסור לדחוק את השעה, ובפרט בעניין הקץ האחרון שהוא קץ הפלאות" (ליקוטי הלכות, גיולה, ה, ח).

ומעשה אבות סימן לבנים... אל תדחוק את השעה! אל תהיו להוטים לדעת כיצד ומתי יהיה הסוף... עשו את שלכם והמשיכו לייחל ולקוות בסבלנות...

"רבינו זכרוננו לברכה, היה בדבר זה חידוש נפלא מאד. כי היה זרזי בתכלית הזריוות שלא היה דוגמתו בעולם, וכל דבר שהיה צריך לעשות אפילו בענייני עבודות גשמיות, שהם צרכי האדם, היה עושהו בוריוות נפלא מיד דייקא. מכל שכן בעבודת השם. ואף על פי כן היה מתון גדול; כשראה שאינו עולה בידו היה מתון מתון. כי צריכין להתנגע ולכסוף לה' יתברך תמיד, גם בעת שאין עולה בידו עבודת השם כראוי, ולבלי לייאש עצמו כלל משום דבר; ותיכף כשהשם יתברך עוזר, והוא יכול לחטוף איזה דבר שבקדושה - יעשהו מיד בוריוות גדול" (חיי מוהר"ן, תלא).

אברהם אבינו - בפרשת השבוע - שאל את הקדוש ברוך הוא, כשהבטיחו על הארץ הקדושה: "ה' אלקים, במה אדע כי אירשנה?" ושאלה זו, גרמה לנו את גלות מצרים - - -

"אביך הראשון חטא" - אומר הנביא ישעיה (מג, כז) - "באומרו במה אדע" (רש"י). שאלה זו נחשבה לו לחטא וגרמה כאמור לגלות קשה. "שאברהם על שאמר 'במה אדע, השיבו הקב"ה: 'דוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדם ועינו אותם ארבע מאות שנה' " (מדרש תנחומא).

מה אכן התכוון אברהם אבינו לשאול, ומה היה רע בשאלה זו? - עונה מוהרנ"ת:

"אם נדקדק בזה נמצא, שכל הפגמים שחשבו רבותינו זכרונם לברכה על גדולי הצדיקים אבות העולם - כולם היו בבחינה זאת; שלפי בחינת קדושתם דחוק את השעה. כמו ענין אברהם אבינו שאמר 'במה אדע כי אירשנה', שעיקר הפגם והשגיא, שהיה דוחק את השעה. כי תיכף כשהבטיחו ה' יתברך אז על ירושת ארץ ישראל, היה

כשהיה מוהרנ"ת באיסטנבול שבטורקיה, בדרכו לארץ ישראל, פגש שם ביהודים והתפתחה ביניהם שיחה. "ובתחילה שאלו אותי" - מספר מוהרנ"ת - "אימתי יבוא משיח? השבתי להם, שזה נעלם מעין כל חי, כי הוא קץ הפלאות, וכמו שאמר דניאל 'סתום הדברים וחתום', ואפילו השם יתברך בעצמו 'מליביה לפומיה לא גלי' (= מפיו ללבו לא גילה), כמו שכתוב בתיקונים 'לליבי גיליתי, ולא יבריי לא גיליתי'. והתחילו לעסוק עמי בעניין פירוש דברים אלו לליבי גיליתי וכו', והשבתי להם: כי יש צדיקים שנקראים בחינת 'לב', ולהם גילה השם יתברך קץ הפלאות, אבל יש צדיקים שנקראים בחינת 'איברים', ולהם לא גילה" (ימי מוהרנ"ת ח"ב, צד).

על משקל דבריו של מוהרנ"ת אפשר לומר: צדיקים שמגלים לאדם רק כיצד 'לעבוד' את ה' בפועל - באיברים - לא נודע להם סוד קץ הפלאות. רק הצדיקים שנותנים לנו 'לב בשר' ומלמדים אותנו כיצד לכסוף ולהשתוקק, ולהמשיך להמתין גם כשהאיברים משותקים לחלוטין - רק הם יודעים את סוד קץ הפלאות האישי שלנו.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש השון	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	ה	א.	רסט	תיג תיד	קיד
א	ט	א:	רע	תטו תטז	קטז
ב	י	ב.	רעא	תיז תיח	קטז
ג	יא	ב:	רעב	תיט תכ	קיו
ד	יב	ג.	רעג	תכא תכב	קיח
ה	יג	ג:	רעד	תכג תכד	קיט
ו	יד	ד.	רעה	תכה תכו	קכ

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617 בית שמש

טל, במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000
בארה"ב 8552121-718 (1)
באנגליה 6085819-203 (44)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה הי"ו, הר"ר נפתלי ברגר הי"ו, הר"ר מרדכי גוטליב הי"ו, הר"ר יצחק גרינוולד הי"ו, הר"ר אוריאל זכריה הי"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס הי"ו, הר"ר משה ליכטער הי"ו, הר"ר נפתלי שטיצער הי"ו, בחסות "עילית דפוס" והברת "נקודות"

הצורך החיוני בהתבטלות בפני הצדיק

האלוקית?

עבורם, יש לנו בשורה:

ישנו צדיק אשר "היה חידוש נפלא ונורא מאד, והיה מופשט מכל התאוות ומכל המידות בתכלית, עד שלא נשאר לו משהו תאוה ומידה שום שמץ בעלמא" (שבחי הר"ן, כה); אור החכמה האלוקית האירה בו בשלימות, עד אשר הפך להיות ה"חמה" עצמה – כמאמר חז"ל: "פני משה לפני חמה" – וכאשר מתבטלים אליו כלבנה בפני החמה, יש סיכוי גם לנו לזכות לאור החכמה האלוקית.

"וכהכרח הנענת הלב אל המוח בפרטיות, כן בכלליות מוכרחים הקטנים והשפלים – אשר לא זכו וזיכנו את לבבם בתכלית השלימות – שיכניעו את עצמם על כל פנים כנגד [הצדיק] המזוכך בתכלית הזיכוך, עד שנחשב ל'פני החמה' בכלליות" (ביאור הליקוטים, שם).

לא לחינם שמו של אותו צדיק הוא 'נחמן' – אותיות 'מח' מוקף בשני נונים" משני עבריו – שכן אותו צדיק צמצם עבורנו את אורו הגדול, אור החכמה האלוקית שבמוחו הקדוש, ב'צמצומים' נפלאים (הלא הן הנונים) של תורות שיחות ומעשיות (שם). וכשנשקד על תורתו בהתבטלות כלבנה, יאיר גם בנו אור החמה הקדושה, ככתוב על העתיד לבוא: "והיה אור הלבנה כאור החמה".

לקבלת אור החכמה האלוקית.

על אף שבאופן כללי מסמלת השמש את אור החכמה האלוקית, והלבנה – את האמונה, הרי שגם במישור האישי קיימים בכל אחד מאתנו 'חמה ולבנה', ועל האדם לשעבד ולבטל את הלבנה שבו, אל אור החמה המאירה בתוכו.

המוח הוא המקום שבו מאירה החכמה האלוקית, החמה; ואילו הלב הוא הלבנה, שאמורה להתבטל ולהשתעבד אל המוח. ורק כאשר האדם משעבד את תאוות לבו לאור החכמה האלוקית שבמוחו, הרי הוא זוכה להתקשר לאור החמה שבו.

"כי עצם המוח האמיתי מאיר מעצמו לפני חמה, בהארת האין סוף יתברך, בלי שום חסרון. אבל מחמת זה בעצמו אין ביכולת האדם המוגבל לזכות בו, אם לא באמצעות [הלב שהוא] הלבנה אשר מצד עצמה חסרה היא מהחכמה" (ביאור הליקוטים, יא).

נשאלת השאלה: מה יעשו אותם שליבים עדיין אינו נקי מהתאוות הרעות ועדיין אינו יכול לשמש כלבנה שיאיר בה אור החמה? כיצד יזכו גם הם לאור החכמה

"איש הישראלי צריך תמיד להסתכל בהשכל של כל דבר, ולקשר עצמו אל החכמה והשכל שיש בכל דבר, כדי שיאיר לו השכל שיש בכל דבר להתקרב להשם יתברך על ידי אותו הדבר... אך מחמת שאור השכל גדול מאד, אי אפשר לזכות אליו, כי אם על ידי בחינת 'נון' שהוא בחינת מלכות".

(ליקוטי מוהר"ן, א)

בתורה הראשונה שבליקוטי מוהר"ן, מלמד אותנו רבינו הקדוש על החיבור בין השמש ללבנה, כלומר, בין החכמה האלוקית לבין זה שרק מאמין באלוקים חכמה אלוקית.

אור החכמה האלוקית נמשל לאור השמש, "כי השכל הוא מאיר לו בכל דרכיו כמו השמש". אך אין אפשרות לקבל אותו, אלא באמצעות ה'מלכות' – קבלת עול מלכות שמים מתוך אמונה פשוטה. 'מלכות' זו הופכת להיות כמו הירח שמקבל את אורו מהשמש, "כי הלבנה אין לה אור מעצמה, כי אם מה שמקבלת מהשמש. והוא בחינת מלכות דלית לה מגרמה כלום (= שאין לה [אור] מעצמה כלום)".

ברם, כשהאדם מבטל את עצמו אל אור החכמה, כלבנה שאין בה שום אור מצד עצמה, הוא מכשיר את עצמו

רבי ישראל לייב מבאפוליה – תלמיד מוהרנ"ת

לעת זקנתו רצה רבי ישראל לייב להעתיק את מושבו לאומן ולבנות לו בסמוך לקלוזי דירה למגורים, כדי שיוכל להקדיש את ימיו עד עת פקודתו ביום ההוא' אך ורק לעבודתו יתברך, וכך יוכל גם לבלות זמן רב באוהל ציון רבינו הקדוש בכל עת מצוא. לאחר פטירתו התכוון להוריש את אותו בית-דירה נדבה לקלוזי. ואמנם כך עשה. כעבור תקופה קצרה מבואו לאומן, נסתלק לגנוי מרומים. זכה רבי ישראל לייב להעמיד דורות ישרים ודבקים בצדיק; בנו רבי אשר מבאפוליה היה אף הוא מתלמידי מוהרנ"ת. בנו של רבי אשר, רבי פנחס המכונה ר' פיניע, חתנו של רבי אייזיק אייזנשטיין, היה מיקירי החסידים וזכה לבנים חסידים ויראי ה'.

הזכיר כמה תנועות נעימות ונוסחאות אשר שמע מאותם זקנים, בהשתוקקותם וגעגועיהם והתלהבותם באמירתם קטעים שונים בתפילה או בתהילים.

ואותם זקנים סיפרו על תפילתם של גדולי החסידים בדור שלפניהם, היו שחיים בערגה וחרדת קודש, היאך היה עומד רבי ישראל לייב מבאפוליה תלמיד מוהרנ"ת בהיכל הקלוזי הקדוש, מעוטף בטלית ומעוטר בתפילין, וכולו דביקות בבורא יתברך; ובהגיעו ב'פסוקי דזמרה' למילים: "אל תבטחו בנדיבים, בכן אדם שאין לו תשועה. תצא רוחו ישוב לאדמתו" – או אז היה זועק בהתעוררות עצומה: "ביום ההוא אבדו עשתונותי!" - - -

שוב ושוב היה רבי ישראל לייב חוזר בזעקה ובכוונה גדולה על המילים הללו: "ביום ההוא... ביום ההוא... אבדו עשתונותי", וכל מי שעמד בקרבתו, חיל ורעדה אחזו בו, והרגיש כי אכן "ביום ההוא" – ביום פקודת האדם, כשמגיעה שעתו להשיב את נשמתו לבוראו – אזי "אבדו עשתונותי" ומתגלה אפסיות כוחו. והיו השומעים מזדעזעים ונחרדים מאימת יום הדין.

נוהג היה לבוא מפקידה לפקידה לאומן, לשהות על ציון רבינו לילה שלם; ולמחרת, לאחר תפילת שחרית בקלוזי, לא טעם מאומה, אלא שם פעמיו שנית אל ציון רבינו, שם שהה שוב כמה שעות. כה נהג כל אימת שנכספה נפשו לשפוך לבבו בתפילה ושיחה במקום גניית רבינו הקדוש.

כתיאור קורות התעסקותו של מוהרנ"ת בשנת תק"פ להקמת בית-דפוס להפצת אורו של רבינו בעולם – תוך כדי כיסופים עצומים לחון את עפרה הקדוש של ארץ ישראל – כותב מוהרנ"ת:

"ונסעתי מאומאן לניקולאיב דרך טיראוויצע, ובאתי על שבת-חזון לקהילת קודש באפאליע, ושם נתקרבו אלי בני הנעורים החדשים, ונתעוררו להשם יתברך בהתעוררות גדול, כדרך אנשי שלומנו הנקראים על שם רבינו זכרנו לברכה" (ימי מוהרנ"ת ח"ב, ג).

בין מקורבי מוהרנ"ת ומגדולי תלמידיו מהעיר באפוליה, היה רבי ישראל לייב, עובד ה' נלהב שהיה מתפלל ביראה ובהתלהבות עצומה.

החסיד ר' יצחק מאיר קורמן סיפר, שכשהתקרב בבחורותו בפולין לברסלב, נסע בשנת תרס"ז ראשונה לאומן ונשאר שם כמה שנים עד שחזר לפולין והתחתן שם. וכה שה: "בהיותי באומן שמעתי מהזקנים את אמירת התהילים שלהם וכן אמירת תיקון הצות וליקוטי תפילות, אשר אי אפשר לצייר ולתאר כלל את הנעימות והמתיקות וההשתפכות הלב והנפש שלהם, בערגה כזאת שלא ראיתי ולא שמעתי כזאת מימי. כל אחד עם הניגון המיוחד שלו, עם היתנועות המתוקות שלו, עם האנחה והגניחה שלו, עם הבכיה שלו. היו כאלו ששפכו נהרות דמעות בכל מלה, הפנים שלהם היו אדומות ושטופות בדמעות, לא רואים כאלה בעולם!" הוא

נקודה

יסוד כל העצות לעבודת ה', הוא רק תהילים, תחינות, בקשות והתבודדות.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב קא)

הצלה גוררת הצלה

ולעודדם. מאוחר יותר נישאה הבת בתיה לבעלה הרב אברהם בארג.

כשנתיים עברו מאז, ואחד מחסידי ברסלב עלה ארצה ממסקבה עם בתו המבוגרת שגמרה בהצלחה לימודים בהנדסת בנין. והנה התרגשה עליו צרה צרורה: אנשי הסוכנות הצליחו לפתות את הבת לנסוע לחיפה ולהתחיל בהליכים בכדי להתקבל לטכניון, לשם השתלמות נוספת. החלטתה היתה נחושה, והאב האומלל לא ידע את נפשו, לא היה לו שום ספק כי בכך נסתם הגולל על חייה הרוחניים; היה ברור למדי כי אם הדבר ייצא לפועל, היא תתרחק לגמרי מהיהדות שינקה בבית הוריה.

במר לבו פנה האב אל רבי אליהו חיים רוזין. "מה עושים? הצילו את הבת היחידה שלי!!!" – התחנן לפניו. או אז נזכר רבי אליהו חיים בשאלתו של רבי יעקב גדליה תפלינסקי לפני כשנתיים, הוא קרא לרבי יעקב גדליה וביקש ממנו לפנות בדחיפות לאותה בתיה שהציל לפני שנתיים, ולהגיד לה כדברים האלה: "לפני שנתיים השתדלתי למענך והבאתי אותך לירושלים – עתה החובה עליך להציל את הבת הזו" –

היה זה במוצאי שמחת תורה תשל"ב, בני הזוג בארג התכוננו לצאת להקפות שניות, והנה פוגשים הם בחדר המדרגות את רבי יעקב גדליה בידו עם דודו יבדלחט"א רבי יעקב מאיר שכטר. השניים הסבירו להם כי רק מי שגדלה ברוסיה ועברה את אותו מסלול של לבטים ונסיונות, מסוגלת להשפיע עליה.

במקום לצאת להקפות, יצאו בני הזוג לעבר מקום האכסניה של אותה משפחה, ובחסידי שמים נחלה המשימה הצלחה גדולה. במאמצים נוספים היא שולבה במוסד מתאים בירושלים, ולאחר מכן הקימה בית יהודי למופת.

(על פי ספרה של מרת בארג 'קול בדממה נשמע')

הקומוניסטי תפוג ותהפוך לחסרת משמעות מול האוירה החילונית בסביבה. הוא יצר קשר עם ר' גדליה פליער, מחסידי ברסלב בארה"ב ששהה בירושלים באותה עת – לאחר ששב מנסיעותיו לאומן שהתקיימו בעזרתו הפעילה של הרב ברונשטיין – וביקש ממנו לדאוג שמישהו מתאים יקבל את פניהם בשדה התעופה ויובילם למקום מגורים באזור החרדי בירושלים.

החסיד רבי יעקב גדליה תפלינסקי זצ"ל הוא זה שהתבקש לצאת לשדה התעופה ולבצע את המשימה, אולם הוא הרגיש שהדבר אינו מתאים כל כך למהותו, איזה הגיון יש בכך שהוא, כחסיד ברסלב ירושלמי, ייצא לקבל את פניהן של עולים מרוסיה בלתי מוכרות? הוא פנה להתייעץ עם רבי אליהו חיים רוזין, שלא הבין מה בכלל הספק כאן: "כאשר מדובר בהצלת נפשות, מה יש להסס ולשאול?!"

כאשר יצאו בני המשפחה לאולם מקבלי הפנים בשדה התעופה בלוד – במקום קרובי המשפחה מקרית אתא הופתעו לגלות כי את פניהם מקבל אברך ירושלמי מזוקן, מעוטור במגבעת רחבת שוליים. התברר כי עקב שבתה במשרד הדואר, המברק כלל לא הגיע ליעדו והקרובים אף לא ידעו על הגעתם. רבי יעקב גדליה שהציג את עצמו כשלווחו של הרב צבי ברונשטיין, הביא איתו את בן דודם הרב יהושע מייזליק שהוביל אותם לביתו ברחוב מלכי ישראל במרכז החרדי בירושלים, כשהוא ורבי יעקב גדליה יחד עם בני משפחותיהם משקיעים רבות לקרבם

"מייזליק בתיה מתבקשת לסור בדחיפות למודיעין" – נשמעה ההודעה במערכת הכריזה בשדה התעופה בוינה. משפחת מייזליק, שזה עתה נחלצה ממסך הברזל הסובייטי ועושה לראשונה את דרכה לארץ ישראל, לא קלטה עדיין כיצד הפכה בין רגע מיהודים הנרדפים על חייהם מתוך מסירות נפש על שמירת תורה ומצוות – לאישים נכבדים ששמם מוזכר בקול רם ברחבי השדה...

בדוכן המודיעין חיכתה הפתעה נעימה: שיחת טלפון מניו יורק, בה נשמע קולו הנחוש של העסקן הנודע הרב צבי ברונשטיין שהכיר את בני המשפחה מתוך נסיעותיו התכופות לברית המועצות. מילותיו היו קצרות אבל חד משמעיות: "כשתגיעו לשדה התעופה בארץ ישראל אתם לא יוצאים לשום יעד לפני שאתם מקבלים ממני הודעה לאן ללכת!"

ההוראה לא היתה מובנת כלל לבני המשפחה, הרי הם יודעים בדיוק לאן לנסוע, קרובי המשפחה בקרית אתא בוודאי ממתנים להם מרוגשים בשדה התעופה, לאחר שמברק נשלח לכתובתם המעודכנת. מאידך היה להם אימון בלתי מסוייג בפעולותיו של הרב ברונשטיין.

תוך כדי שהמטוס משייט לו בין העננים, עבד הרב ברונשטיין בכל כוחותיו, מתוך הכרה כי על כף המאזניים מוטל כל עתידם הרוחני של בני המשפחה. נהיר וברור היה לו כי אם הללו יעברו להתגורר בקרית אתא, הרי שכל מלחמתם ההירואית של ההורים מול הממשל

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

לאילו צדיקים נסע רבי נתן לפני התקרבותו לרבינו?

תשובת הר"ר זלמן שמואל נפתלים:

1. לרבי זושא מאנפולי, מגדולי תלמידי המגיד ממזריטש. זאת לאחר ששמע מחברו על סדר עבודת ה' של רבי זושא ובפרט על קימת החצות שלו.
2. לרבי לוי יצחק מברדיטשוב, אף הוא כידוע מגדולי תלמידי המגיד ממזריטש. מוהרנ"ת היה מותלמידיו הקרובים ואף כתב חלק מתורתיו, אלא נכללו בספר הקדוש "קדושת לוי". הרב מברדיטשוב כינה את מוהרנ"ת ברוב חיבה: "מייין נתל'ע". מוהרנ"ת העיד שראה עליו סימני גסיסה בעת קראו קריאת שמע.
3. לרבי מרדכי מקרמניץ, בנו של המגיד מזלוטשוב, וחותנו של ה"בית אהרן" מקרלין. מוהרנ"ת התפעל מאוד מדרכי עבודתו, כפי שאכן נודע כאחד הצדיקים שהתייענו ועמלו מאוד בעבודת ה'.
4. רבי שלום מפרובישט, בנו של רבי אברהם "המלאך" שהיה בנו של המגיד ממזריטש.

באותן שנים שבטרים התקרב לרבינו, נסע מוהרנ"ת לעוד כמה צדיקים. ביניהם הוא מציין את הרב מחמלניק, רבי ברוך ממז'בוז' ורבי גדליה מליניץ.

במכתבו הידוע להרב מסווראן מזכיר מוהרנ"ת את היותו מקורב לרב מברדיטשוב, לרב מחמלניק ולרבי שלום מפרובישט ועוד גדולי עולם, כשהוא מוסיף: "ודברתי אתם הרבה גם אחר שזכיתי להתקרב לאדמו"ר מוהר"ן זצ"ל – וכולם קרבו אותי באהבה רבה ובחיבה יתירה, וכולם פרסו בשלומי על ידי".

לחידודא

חידה מס' 157

חידון השנוע לצעירים

מתוך מאות פותרי החידה שפורסמה בגיליון הקודם, רק בודדים השיבו את התשובה הנכונה. לכן אנו מפרסמים שוב את החידה:

על אילו דברים אמר רבינו שהם "מצוה גדולה"?

רמז: 5 ...

בין הפותרים נכונה, יוגרל פרס מוגדל, והוא יעמוד על 100 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב', רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

לתשובות – התקשרו למערכת הממוחשבת 'אורות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת תשובה, תקשונו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה. תיעוד הגרלה על זכות קניה בסך 100 ₪

